

‘Cijfers deelde ik met iedereen, mijn emoties niet’

Begin 2017 vindt zorgondernemer Jos de Blok (58) zichzelf terug op een operatietafel. Hartinfarct. Dat kwam midden in een groot conflict met de fiscus. ‘Mijn integriteit werd in twijfel getrokken. Dat kwam aan.’

Tegenslag

In Tegenslag vertellen ondernemers, bestuurders, politici en kunstenaars over de dieptepunten in hun loopbaan. En hoe zij die te boven kwamen.

Jos de Blok parkeert zijn auto bij een laadpaal en blijft daarna bij zijn elektrische auto staan bellen. Even later komt hij met een grote glimlach aan stappen. Hij had net zijn klein-zoon aan de lijn die vandaag 2 jaar is geworden.

Zijn drie zoons zijn inmiddels volwassen, maar Jos de Blok, oprichter van Buurtzorg, brengt meer tijd met ze door dan een jaar of tien geleden. Dat heeft alles te maken met het hartinfarct dat hem twee jaar geleden vloerde. Achteraf gezien had hij al veel langer last van symptomen die erop wezen dat er iets mis was. ‘Ik ben zelf verpleegkundige, maar ik herkende ze niet. Of wilde ze niet herkennen. Vroeger liep ik 100 kilometer in de week hard, nu raakte ik al bij een klein stukje buiten adem. Dat weet ik aan mijn leeftijd. Ik kreeg last van mijn darmen, er werd huidkanker geconstateerd, maar dat werd gefixt en ik dacht dat ik ervanaf was. Zelfs op de dag dat ik een stekende pijn op mijn borst voelde, belde ik vrienden om te vragen wat ik moest doen. “Je gaat nu naar de dokter”, kreeg ik te horen, maar ik nam wat pijnstillers en de klachten werden minder.’

De volgende dag ging hij toch maar even langs de huisarts. Die verwees hem meteen door naar het ziekenhuis. Terwijl hij al op de operatietafel lag om gedotterd te worden, twitterde hij nog even snel een selfie. Meteen daarna bleek dat er op een andere plek een nóg veel grotere bloedprop zat. ‘Ik was aan de dood ontsnapt.’

GEEN DOORSNEEBEDRIJF

Zijn onderneming Buurtzorg, die hij begon omdat hij vond dat er in de zorg minder regels moesten zijn en meer aandacht voor de patiënt, bestond toen ruim elf jaar en groeide als kool. Hij begon in 2006 met vier vrienden, in 2017 had hij bijna 1400 medewerkers.

De groei stuipen leidden tot een conflict met de Belastingdienst over de organisatievorm van zijn bedrijf. In diezelfde periode beschuldigden diverse media De Blok ervan dat de belangen

“

‘Ik kreeg het gevoel dat ik een misdaad had begaan, maar de ontwikkeling van Buurtzorg is voor ons ook een zoektocht. We zijn een bedrijf en dienen het publieke belang, dat is ingewikkeld’

Terwijl Jos de Blok op de operatietafel lag om gedotterd te worden, twitterde hij nog even snel een selfie.

FOTO'S: MARK HORN VOOR HET FINANCIËLE DAGBLAD

van hem als ondernemer en als privépersoon door elkaar liepen. Dat kwam hard aan.

‘Ik begreep niet zo goed waar die aantijgingen vandaan kwamen. We waren, en zijn, altijd een open en transparante organisatie geweest. Achteraf gezien had ik wel een aantal dingen anders moeten doen. De bedrijfsstructuur is inmiddels aangepast. Buurtzorg is nu eenmaal geen doorsneebedrijf, dat riep soms vragen op.’

Het feit dat hij gewantouwd werd en zijn integriteit in twijfel werd getrokken, nekte hem. ‘Ik kreeg het gevoel dat ik een misdaad had begaan, maar de ontwikkeling van Buurtzorg is voor ons ook een zoektocht. We zijn een onderneming en tegelijkertijd willen we het publieke belang dienen. Dat is soms ingewikkeld.’

Hij sprak in die periode met iedereen over cijfers, maar met niemand over zijn emoties. ‘Die hield ik liever voor mezelf. Anders zou het alleen maar groter zou worden, dacht ik.’

ALLES WAS ZWART

In de zomer na zijn operatie stapte hij in de auto en hij reed in zijn eentje naar de poolcirkel. Daar is hij gaan wandelen. Vier weken lang sprak hij niemand. ‘Dat was heel, heel zwaar. Ik ben gevoelig voor depressies en in die periode had ik veel last van somberheid. Alles was zwart. Pas in de laatste week kwam er een beetje licht. Terwijl ik door de bossen en de velden liep, kwam dat blije, vrije gevoel weer even terug.’

Het gebeurde toen hij op een plek kwam waar hij vroeger, toen zijn zoons nog klein waren, tijdens een vakantie had hardgelopen. In die tijd werkte hij parttime als verpleegkundige, hij liep lange afstanden, verbouwde een boerderij en werkte in de tuin. Stress kende hij toen niet. ‘In de tussentijd jaren was ik Buurtzorg geworden, maar wie was Jos de Blok nog? Wat is belangrijk voor mij?’

‘Ik heb drie hartstikke leuke zoons en een kleinzoon. Daar moet ik meer van genieten. Dat heb ik mezelf jarenlang niet toegestaan. Ik ben nu eenmaal een gedreven persoon en ik kan moeilijk niets doen. Elk vrij minuutje wil ik zinvol besteden. Daardoor was ik altijd aan het werk. Dat probeer ik nu een beetje te veranderen.’

Toen hij na die vakantie weer aan het werk ging, kwam zijn oudste zoon naar hem toe. Die trok als kok samen met zijn vrouw de hele wereld over, maar wilde nu graag iets voor Buurtzorg en zijn vader betekenen. Inmiddels is zijn zoon senior adviseur Buurtzorg in Seoel, Zuid-Korea, want het Buurtzorgconcept is ondertussen een wereldwijde franchise geworden. ‘Hij zal wel gedacht hebben: “Ik moet een beetje op die ouwe pa van me gaan letten”,’ glimlacht De Blok.

Zijn jongste zoon is net als hij opgeleid tot wijkverpleegkundige en reist met hem naar allerlei landen om te kijken hoe vader Jos het concept van Buurtzorg uitlegt en introduceert. Lijkt het of hij aan zijn opvolging werkt? De Blok haalt zijn schouders op. ‘Wie weet. Ik wijs niemand als mijn opvolger aan; zoiets moet vanzelf groeien.’

Jos de Blok is niet Buurtzorg, weet hij nu. Als hij wegvalt, houdt de organisatie niet op te bestaan. ‘Ik merkte dat ik een kring mensen om me heen had die niet van de wijs raken bij een crisis. De basis is goed geregeld. De dagelijkse leiding ligt niet in handen van één persoon, maar van ons allemaal. Dat neemt niet weg dat we nu meer over de toekomst nadenken. Na het hartinfarct heb ik een aantal intimi de vraag gesteld: “Stel dat ik morgen wegval, wat ga je dan doen?” We hebben samen iets moois neergezet, maar we moeten nu wel wat regelen om dat zo te houden.’

Over niet al te lange tijd gaat hij met zijn drie zoons wandelen op Groenland. De plannen zijn al gemaakt. ‘Hopelijk vinden we samen weer iets van de ontspanning van vroeger terug.’

Linda Huijsmans is freelancejournalist voor onder meer Het Financieel Dagblad

Cv

- **1960** Geboren in Zeeuws-Vlaanderen
- **1978-1980** Heao
- **1981-1987** Verpleegkundige A en B
- **1981-1993** (Wijk)verpleegkundige
- **1993-1994** Opleiding innovatie gezondheidszorg
- **1993-2003** Staffuncties bij thuiszorgorganisaties
- **2003-2006** Directeur thuiszorgorganisatie Carint
- **2006-heden** Oprichter, directeur en bestuurder Buurtzorg